ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I"
4000 гр. Пловдив, ул. "Хан Кубрат" 15
тел :032/626953, 032/625559 , e- mail : info-1690152@edu.mon.bg, www.ka1.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
ЗАПОВЕД № РД-10-642-1588/14.09.2026 г.

ГЕРГАНА ЯНЕВА
ДИРЕКТОР НА ОУ „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“

ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА ОУ „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“

2026 г.

Правилникът е създаден на основание чл.258, ал.1 и чл.259, ал. 1 *от Закона за предучилищното и училищното образование ,чл.31, ал.1, т.3, т.4 и т.6 от Наредба №15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и във връзка със създаване на по-добра организация и оптимизация на учебния процес през учебната 2026/2027 г. и решение №1 / протокол № 16 / 02.09.2026 г.*

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ

2. НОРМАТИВНА ОСНОВА

3. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ (УО)

4. РАЗДЕЛ ПЪРВИ – ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ И СЛУЖИТЕЛИ В УЧИЛИЩЕТО

5. РАЗДЕЛ ВТОРИ – УЧЕНИЦИ

6. РАЗДЕЛ ТРЕТИ – РОДИТЕЛИ

7. РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ – ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

8. РАЗДЕЛ ПЕТИ – КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

9. РАЗДЕЛ ШЕСТИ – КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

10. РАЗДЕЛ СЕДМИ – ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

ВЪВЕДЕНИЕ

Този кодекс има за цел да установи общи, валидни за всички участници в училищната общност (УО) и доброволно поети от тях морални ангажименти, за да стане училището по-добро място за живот и учене.

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в образователно-възпитателния процес и има за цел:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.

2. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището, като институция.

3. Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в образователно-възпитателния процес.

4. Да насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.

5. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

НОРМАТИВНА ОСНОВА

Етичният кодекс на ОУ „Княз Александър I“ е разработен от директора на училището, комисия от педагогически специалисти и представители на обществения съвет към училището в съответствие с изискванията на чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО.

(Чл. 269. (1) Обществеият съвет в детската градина и училището:
11. участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.)

Кодексът е създаден на основание чл. 175, ал. 1 от ЗПУО

(Чл. 175. (1) Всяко училище има етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и на ученическото самоуправление по ред, определен в правилника за дейността на училището.
(2) Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставяна видно място в училищната сграда.
(3) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.)

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ (УО)

Чл. 1. (1) Членовете на УО – ученици, педагогически специалисти, родители, непедагогически персонал са партньори с общи права и отговорности.

(2) Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, подлежат на закрила, подкрепа и подпомагане, без това да нарушава принципа на равнопоставеност.

Чл. 2. Всеки член на УО действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

Чл. 3. Взаимоотношенията между членовете на УО се градят на основата на доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода. Положителните резултати са възможни само благодарение на ефективната екипна работа и пълноценното взаимодействие между всички участници в УО.

РАЗДЕЛ ПЪРВИ – ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ И СЛУЖИТЕЛИ В УЧИЛИЩЕТО

Чл. 4. (1) Педагогическият специалист следва да бъде професионално
подготвен, добросъвестен, добронамерен и почтен.

(2) Педагогическият специалист непрекъснато повишава своята квалификация и поддържа съвременно ниво на знания, умения и компетентности, за да гарантира правото на учениците на качествено образование. Той има право на професионална независимост и лична

свобода, както и на подкрепа от страна на колегите си и ръководството на училището.

(3) Педагогическият специалист информира родителите за образователните практики, които прилага. Обосновава и аргументира своите позиции и решения пред учениците и техните родители. Всяко семейство трябва да бъде подкрепено при развитието и изявата на пълния потенциал на децата си.

(4) Педагогическият специалист създава ясни правила при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички. Съблюдава за тяхното изпълнение и сам не ги нарушава.

(5) Педагогическият специалист се отнася с уважение и разбиране към всички ученици и техните родители – без разлика във възраст, етнос, пол, раса, вероизповедание и други културни различия.

(6) Педагогическият специалист е длъжен да оказва съдействие, както при решаването на познавателни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията между учениците.

(7) Подкрепата и закрилата не се превръщат в протекция. Недопустимо е да се ограничава свободното и открито изразяване на мнение и отстояването на собствена позиция, освен когато се засяга личното достойнство на другите. Педагогическият специалист е гарант за равнопоставеността на учениците по време на учебните часове и в училището като цяло.

(8) Педагогическият специалист е безпристрастен. Толерирането на ученици извън зачитането на образователните им постижения е недопустимо.

(9) Изпитването и оценяването на учениците не е санкция, а начин учениците да получат конструктивна обратна връзка за своите знания и подготовка. Оценяват се знанията, а не поведението. Недопустимо е да се правят квалификации по отношение на личността, оценяват се само конкретните действия и резултати. Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки ученик получава оценка за своя собствен напредък.

(10) Педагогическият специалист общува с учениците учтиво, не допуска емоциите да повлияят на добрия тон, не позволява да бъде предизвикан или провокиран.

(11) Педагогическият специалист утвърждава своя авторитет с професионализъм и компетентност като:

1. Не допуска публично обсъждане на професионални или личностни качества на колегите си.

2. Проявява уважение към личния живот на учениците и техните семейства. Не се допуска злоупотреба с доверието на семейството.

3. Като публична личност педагогическият специалист съблюдава обществено приетите правила на поведение при изяви в публичното пространство.

РАЗДЕЛ ВТОРИ – УЧЕНИЦИ

Чл. 5. В поведението си учениците се водят от правилата за етичност, зачитане на достойнството и уважение към околните.

Чл. 6. Ученикът защитава своята позиция свободно, но без да накърнява свободата и достойнството на другите. Проявява толерантност към мненията и позициите на своите съученици.

Чл. 7. Ученикът проявява уважение към личността на всеки участник в УО: изслушва внимателно, излага аргументи, не изразява несъгласие чрез лични обиди и квалификации, не проявява неуважение по никакъв повод и по отношение на който и да е представител на УО.

Чл. 8. В своята дейност ученикът се стреми да не нарушава личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за тях в публичното пространство.

Чл. 9. Ученикът съдейства на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

- се подготвя и участва активно в учебните часове

- се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие

- оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите сили и възможности да помогне

Чл. 10. Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик (с утвърдената за училището униформа). Държи се учтиво и спазва етичните правила относно взаимоотношенията в УО.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ – РОДИТЕЛИ

Чл. 11. Родителите са равностойни партньори на своите деца и работещите с тях педагогически специалисти.

Чл. 12. Родителите имат задължението да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване.

Чл. 13. Родителите редовно се информират за развитието на своите деца и за образователните практики, прилагани от педагогическите специалисти.

Чл. 14. Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

Чл. 15. Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат УО в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на училището.

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ – ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 16. (1) Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи и служители от администрацията.

(2) Служителят не е длъжен да изпълни неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение.

(3) Служителят може да поиска писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената до него устна заповед се съдържа очевидно за него правонарушение.

(4) Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

Чл. 17. Служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл. 18. (1) Служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в държавната администрация.

(2) Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

(3) Служителят не може да приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл. 19. Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището, в което работи.

Чл. 20. (1) При изпълнение на служебните си задължения служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Служителят е длъжен своевременно да информира непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

(2) Документите и данните в училището могат да се използват от служителя само за изпълнение на служебните му задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 21. Служителят е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения.

Чл. 22. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят следва поведение, което не уронва престижа на училището:

1. Служителят не допуска на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

2. Служителят се стреми да не предизвиква с поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им – полага усилия да ги преустанови, като запазва спокойствие и контролира поведението си.

3. Служителят спазва благоприличие и делови вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представлява.

Чл. 23. Служителите на ОУ „Княз Александър I“ познават функциите и компетентностите на органите по закрила на детето и изпълняват задълженията си към социалната система, регламентирани в чл. 7, ал. 1 и ал. 2 от Закон за закрила на детето. В случай, че им стане известно, че дете се нуждае от закрила, са длъжни незабавно да уведомят дирекция „Социално подпомагане“, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи. Същото задължение имат и ако това им е станало известно във връзка с упражняваната от тях професия или дейност, дори ако то е обвързано с професионална тайна. При идентифициране на случаи на насилие и тормоз на деца/ученици в училището незабавно уведомяват директора.

РАЗДЕЛ ПЕТИ – КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 24. (1) При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят следва своевременно да уведоми своя ръководител.

(2) Служител, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в училището , в което е назначен, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса.

(3) Когато служителят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.

Чл. 25. (1) Служителят не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

(2) Служителят не участва в каквито и да са сделки, които са несъвместими с неговата длъжност, функции и задължения.

(3) Служителите, напуснали училището, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

Чл. 26. В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от конкретното служебно задължение, което е причина за възникването на конфликта.

РАЗДЕЛ ШЕСТИ – КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 27. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси в училището се създава Комисия по етика.

1. Комисията се избира в едноседмичен срок от утвърждаването на Етичния кодекс.

2. Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от една година.

3. Комисията по етика приема Правила за дейността си, с които се запознава Педагогическият съвет и Общото събрание и които се утвърждават от Директора.

4. Комисията по етика отчита дейността си на годишния Педагогически съвет и пред Общото събрание.

Чл. 28. Комисията по етика разглежда подадените жалби, свързани със спазването на този кодекс, а при необходимост се самосезира.

Чл. 29. Всеки заинтересован член може да внесе жалба до Комисията по етика, която се завежда във входящ дневник.

Чл. 30. Комисията по етика разглежда постъпилите жалби най-късно в едноседмичен срок от постъпването им и се произнася с мотивирано становище, въз основа на което Директорът взема решение. Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

РАЗДЕЛ СЕДМИ – ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 31. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Закона за народната просвета и Кодекса на труда.

Чл. 32. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този кодекс.

Чл. 33. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.

Настоящият Етичен кодекс е приет от Педагогическия съвет на 09.09.2026 г. Измененията се правят по реда на приемането му и са приети от ПС на 09.09.2026 г.